

**Askerî Okullar Öğretmenleri hakkında kanun tasarısı
ve Millî Savunma, Millî Eğitim ve Bütçe Komisyonları
raporları (1/40)**

T. C.

Başvekâlet

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71 - 220, 6/2219

4 . VIII . 1944

Büyük Millet Meclisi Yüksek Reisliğine

Askerî okullar öğretmenleri hakkında Millî Müdafaa Vekilliğince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 11 . VII . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâyihasının esbabı mucibiyle birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil
Ş. Saracoğlu

Mucip sebepler lâyihası

Askerî okullara tâyin olunacak öğretmenlerden bir kısmının meslekten yetişmiş subaylardan ve bir kısmının da üniversitenin muhtelif fakültelerinden mezun askerî ve sivil mütehasıslardan terekküp etmesi ve bu okullarda vazife alacak öğretmenlerin tâyin ve terfileri hakkında hususi bir kanun bulunmaması ve umumî hükümlerin bunlar hakkında tatbikında kanuni ve malî bir takım müşkülâta tesadif edilmekte bulunması münasebetiyle gerek ordunun ve gerekse askerî okullarda vazife alacak bu öğretmenlerin mütakabil hak ve vazifelerinin kesin hükümlerle tesbitine kati zaruret görüldüğünden sivil okullar öğretmenlerinin hak ve vazifeleri hakkındaki kanuni mevzuat gözönünde tutularak ilişik kanun lâyihası tanzim olunmuştur.

Binaenaleyh:

1. — Yüksek askerî okulların meslek öğretmenlerinin subaylardan ve askerî memurlardan; mesleğe ait olmayan diğer derslerin öğretmenlerinin de muvazzaf askerî öğretmenlerden veya bu dersleri okutabilecek ehliyetli subay ve askerî memurlardan bulunmadığı takdirde diğer yüksek okullar mezunlarından Millî Müdafaa Vekâletince tâyin olunacağı birinci madde olarak yazılmıştır.

2. — Askerî lise ve orta okullarla muadili okulların öğretmenlerinin evveleminde üniversite fakültelerinden mezun veya ehliyetnameyi haiz askerî öğretmenlerden temin olunacağı mevcut askerî öğretmenler ihtiyacı karşılayamadığı takdirde noksanının aynı membalardan mezun sivil ücretli öğretmenlerle; emekli subay askerî memur ve emekli öğretmenlerden tamamlanacağı ikinci madde olarak vazolunmuştur.

1 ve 2. maddede adı geçen okullar için aranılan şartları haiz öğretmen bulunmadığı takdirde mütehasıs subay ve askerî memurlar da ek vazife olarak ders saati hesabıyla maaş miktarının 2/3 ünü geçmemek şartıyla Millî Müdafaa Vekâletince öğretmen tâyin olunabileceği esası konularak bu husus lâyihada üçüncü madde olarak gösterilmiştir.

4. — Saat hesabıyla ders okutan Subay ve askerî memurlara orta okullarda (2 : 4), liselerde (3 : 5) ve yüksek okullarda (10) lirayı geçmemek üzere ücret verileceği lâyihanın dördüncü madde-

sinde gösterilmiş ve ücret miktarının okutulan dersin önemine ve subayın rütbesine göre vekâletçe takdir olunacağı bu maddede gösterilmiştir.

5. — Asli öğretmenlerin yüksek okullarda haftada 12; liselerde 15 ve orta okullarda 18 saat ders okutmakla mükellef oldukları ve öğretmenlerin okutmakla mükellef oldukları bu ders saatlerinden başka ilâveten ve ceman haftada yüksek okullarda en çok (4), liselerde (9) ve orta okullarda (6) saat daha ders okutabilecekleri ve bu suretle fazladan ders okutan öğretmenlere yüksek okullar için beher ders saatine dört lira, orta okullar ve liseler için üç lira ücret verileceği de lâyhannın beşinci maddesinde gösterilmiştir.

6. — Dördüncü maddede yazılanlar hariç olmak üzere öğretmenlerden salâhiyetli oldukları takdirde, ikinci bir dersi okutanlara bu derse ait maaş ve ücret tutarının 2/3; aynı şartlar içinde üçüncü bir dersi okutanlara bu dersin maaş veya ücret tutarının 1/3 ücret olarak verileceği lâyhada 6 nci madde olarak gösterilmiştir.

7. — Maarifte olduğu gibi tedrisat müdürlüğü, ders aletleri muhafızlığı gibi idari vazifesi olan ve esas mesleği öğretmen bulunanlardan (4 ve 5. maddelerde yazılı olanlar hariç) branşları dâhilinde ders okutanlara esas vazifelerinde almakta oldukları maaş ve ücretlerinden başka ilâveten okuttukları ders için bu dersin maaş veya ücret tutarının 2/3 ü nispetinde bir ücret verilmesi esası kabul olunmuş ve bu öğretmenlerin haftada 6 ilâ 10 saat ders okutabileceği de 7 nci madde olarak vazolunmuştur.

8. — Askerî okullarda esas vazifelerine ilâveten askerlik dersi öğretmenliği de yapan bu okulların sınıf âmir ve subaylarına okutacakları her ders saati için 150 kuruş ücret verileceği ve zaruret olmadıkça bir subaya haftada sekiz saattan fazla ders verilemeyeceği de sekizinci madde olarak gösterilmiştir.

9. — 4069 sayılı kanunun (B) fıkrasının kaldırıldığı (9) neu maddede gösterilmiştir.

Millî Savunma Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Millî Savunma Komisyonu

Esas No. 1/40

Karar No. 8

29 . XI . 1946

Yüksek Başkanlığa

Askerî okullar öğretmenleri hakkında Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanan ve Bakanlar Kurulunca 11 . VII . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun tasarısı Başbakanlıktan Yüksek Meclise gönderilip Komisyonumuza havale buyurulan ve Komisyonunda görüşülüp incelenen bu tasarı; Kamutayca kabul edilmezden evvel: Büyük Millet Meclisi seçimi yenilemiş olduğundan kadük hale gelmiş ve yeni Hükümet tarafından tekrar ve aynen teklif edilmiş olduğundan havalesi gereğince Komisyonumuzda görüşülüp incelendi.

Çeşitli membalardan mezun Askerî okullar öğretmenlerinin tâyin ve terfipleri hakkında hususi bir kanun bulunmamasından dolayı bunlar hakkında umumi hükümlerin tatbikında müş-

külâta mâruz kalındığından bu tasarrufların hazırlanmış olduğu yolunda Hükümet tarafından ileri sürülen gerekçe Komisyonumuzca yerinde görülerek kanunun görüşülmesine geçilmiştir.

Kimlerin bu okullarda öğretmenlik yapabileceklerini tesbit eden tasarrufların birinci maddesinde her ne kadar emekli subaylardan bahsedilmekte ise de emeklilerin fiilen öğretmenlik yapmakta oldukları ve her zaman bunların ihtisaslarından istifade olunabileceği nazara alınarak maddeye bu hususta sarıh hüküm konulmuş ve yayınları ve öğretmen mesleğindeki çalışmalarıyla ehliyetini tanıtmış bulunanların yüksek tahsil mezunu olmaları kaydı da ilâve edilmiştir.

Bakanlığın kendi kanunlarına göre sivil öğ-

retmenlerden serbestçe faydalanabilmesi ve sivil okullarda maaşlı vazife görmüş olan sivil öğretmenlerin tekaüt haklarının korunması mülâhazası ile ikinci maddedeki ücretli kelimesi kaldırılmıştır. Bununla beraber ehliyetnameyi haiz öğretmenler tâbiri yerine subay ve askerî memurlar kaydı konularak öğretmen temini hususu dikkat nazara alınmıştır.

Askerî lise ve orta okul aslî öğretmenlerinin okutmakla mükellef oldukları derslerden fazla okuttukları ders saatına karşılık verilmesi Hükümetçe teklif olunan üç lira, aynı derecedeki sivil okulların öğretmenlerine verilmekte olan ücretle mütenasip olması bakımından ve Hükümetin muvaffakiyetiyle iki lira olarak tesbit edilmiş ve askerî okullarda esas vazifelerine ilâveten Millî Savunma Eğitimi öğretmenliğini de yapan sınıf âmir ve subaylarına verilecek ücret de aynı mülâhaza ile Hükümetin 150 kuruş teklifi yerine iki liraya çıkarılmıştır.

Her derecedeki sivil okullarda Millî Savunma eğitim subay öğretmenlerin bu esas dâhilinde ücret alacaklarına dair birinci maddeye sarih hüküm konulmuştur.

Subay ve askerî memurlarla askerî öğretmenlerden ve müteakiben sivil öğretmenlerden ihtiyaç ve zaruret halinde sivil ve askerî okullarda istifadeyi sağlayıcı ve bu suretle halen mevcut ihtiyacı temin edici bir hüküm vazına Hükümetçe lüzum gösterilmiş ve bu keyfiyet Komisyonumuzca kabul edilerek kanun tasarisına 9 madde olarak hüküm konmuştur.

Tasarının 9 ncu maddesinde 4069 sayılı Kanununun (B) fıkrası kaldırılmakta ise de Hükümetin muvafakati ile Komisyonumuzca yapılan

tadil ve ilâvelerle 4069 sayılı Kanunun diğer hükümleri de bu kanunla temin edilmiş ve mezkûr kanunun muvakkat maddesi hükmü de yerine getirilerek sakit olmuş bulunduğundan 10 numarayı alan bu madde (4069 sayılı Kanun kaldırılmıştır) şekline konmuştur.

Tasarının 10 ncu maddesi 11 nci madde olmuştur.

Bu kanun hükümlerinin tatbiki ile muhtelif Bakanlıklar ilgili bulunduğundan 12 numarasını alan 11 nci madde de Millî Savunma ve Maliye Bakanlığı yerine Bakanlar Kurulu memurdur şeklinde değiştirilmiştir.

Ilavalesi gereğince Millî Eğitim Komisyonuna verilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Millî Savunma

Ko. Başkanı	Sözcü	Kâtip
Konya	Hatay	Erzincan
A. F. Cebesoy	E. Durukan	B. K. Çağlar
Afyon K.	Ankara	Çankırı
S. Aldoğan	N. Tınaz	Dr. A. Arkan
Çankırı	Erzincan	Erzurum
Z. Soydemir	Z. Ağca	E. S. Akgöl
Erzurum	Gaziantep	Kars
V. Kocagüney	A. Atlı	H. Tuğaç
Kastamonu	Kayseri	Kırklareli
A. Alptogan	S. Avgin	K. Doğan
Kocaeli	Konya	Kütahya
S. Okan	Dr. H. Alataş	M. Ispartalıgil
Mardin	Mardin	Seyhan
K. Seviüktekin	Dr. A. Uras	S. Tekelioğlu
	Van	
	R. Oktar	

Millî Eğitim Komisyonu raporu

T. B. M. M.

M. Eğitim Komisyonu

Esas No. 1/40

Karar No. 4

18 . I . 1947

Yüksek Başkanlığa

Askerî Okullar Öğretmenliği ve askerî şahısların öğretmenlikleri hakkında olup Millî Savunma Komisyonlarından Komisyonumuza havale buyurulan kanun tasarısı Millî Eğitim ve Millî Savunma Bakanlıkları temsilcilerinin huzuriyle görüşüldü.

1. — Millî Savunma Komisyonunun birinci maddesinde emekli subayların da hiçbir kayda bağlı olmadan ders okutabilecekleri kabul edilmiştir. Hiçbir yaş haddi konulmadığından bu derslerin 65 yaşını geçmiş emeklilere de verilebileceği gibi Üniversiteden mezun muvazzaf askerî öğretmenlerden veya bu dersleri okutabilecek ehliyetli muvazzaf ve emekli subay ve askerî memurlardan, bunlar bulunmadığı takdirde yayınlariyle öğretim mesleğindeki çalışmalarıyla yüksek okullarda ders verebilecek ehliyetle okulları tanınmış bulunan yüksek tahsil mezunlarından Millî Savunma emrindeki okullarda da ders verilmesi tesbit edilmiştir. Ancak Komisyonumuz belli bir yaştan sonra ders verme gibi ağır bir fikir çalışmasını zor gördüğünden bu fıkraya «yaşları 65 i geçmemek ve sırf meslekî derslere munhasır kalmak şartıyla» kaydının ilâvesini uygun bulmuş ve madde bu şekilde değiştirilmiştir.

2. — Millî Savunma Komisyonunun ikinci maddesinin birinci fıkrası aynen kabul olunmuş ikinci fıkrasındaki «mevcut askerî öğretmenler ihtiyacı karşılamadığı takdirde bu noksanın aynı membalardan mezun sivil öğretmenlerle emekli subay ve askerî memur ve emekli öğretmenlerden tamamlanır» hükmü öğretmen yetiştirme bakımından mahzurlu görülmüş olduğundan bu fıkra «emekli subay ve askerî memur ve

emekli öğretmenlerden beş yıl müddetle faydalanılabilir» şeklinde değiştirilmiş ve geçici madde olarak tesbiti kararlaştırılmıştır.

3. — Üçüncü madde aynen kabul olunmuş ve dördüncü maddedeki «okutulan dersin önemine göre» kaydının, bütün derslerin aynı önemde olduğu gözönüne alınarak çıkarılmasına karar verilmiş ve diğer maddeler aynen kabul olunmuştur.

Havaleleri gereğince Bütçe Komisyonuna gönderilmesi ricasiyle Yüksek Başkanlığa sunulur.

M. Eğitim Ko. Başkanı

Manisa

R. N. Edgüer

Kâtip

Urfa

S. K. Yetkin

Diyarbakır

O. Ocak

Kırşehir

İ. H. Baltacıoğlu

Sözcü

Erzurum

C. Dursunoğlu

Ankara

A. R. Bekman

İzmir

E. Çınar

Maraş

Dr. K. İdil

Maraş

8 nci maddeye muarızım. Bu maddede adı geçen şahısların vazifeleri ücret almalarını icabettirecek kadar çok değildir. Köy Enstitülerinde haftada hiçbir ücret almadan 20 - 30 saate kadar ders verirler hem de pazartesi sabahından cumartesi saat 13 ne kadar Eğitim öğretmenliği yaparlar

M. Soysal

Tekirdağ

E. Ataç

Trabzon

Z. Molaoğlu

Trabzon

M. R. Tarakçıoğlu

Bütçe Komisyonu raporu

T. B. M. M.

Bütçe komisyonu

Esas No: 1/40

Karar No: 66

29 . IV . 1947

Yüksek Başkanlığa

Askerî Okul Öğretmenleri hakkında Millî Savunma Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 4 . VIII . 1944 tarihli ve 6/2219 sayılı tezkere-siyle Yüksek Meclise sunulup yedinci dönemde hükümsüz kalan ve sekizinci dönemde Hükümetçe yenilenmiş olan kanun tasarısı Millî Savunma ve Millî Eğitim Komisyonları raporla-riyle birlikte Komisyonumuza verilmekle Mil-lî Savunma Bakanlığının yetkili temsilcileri ve Maliye Bakanlığı adına Bütçe ve Malî Kontrol Genel Müdürü hazır oldukları halde incelenip görüşüldü.

Askerî Okul Öğretmenlik kadrolarında ça-lıştırılacak askerî ve sivil Öğretmen ve müte-hassısların hangi membalardan ne suretle temin edilecekleri ve tâyin usulleri ile haklarında ma-aş ve ücrete dair hangi hükümlerin uygulan-acağı hakkında özel bir kanun bulunmadığından bu güne kadar, gerek barem kanunlarının ve gerekse Millî Eğitim Bakanlığının orta ve yüksek öğretime ait kanunlarının bu okulların bünyelerine ve meslekî hüsüsîyetlerine göre uygulanması mümkün olan hükümlerinden fay-dalanmak suretiyle hareket edilmiş ise de bu vaziyetin devamı tatbikatta bir takım zor-luklar meydana getirdiğinden Askerî Okullar öğretmenliklerinin de sivil öğretmenler gibi mesleklerine ve kendi bünyelerine ve ihtiyaç-larına uygun şekilde toplu olarak hükümlere bağlanması Hükümetçe faydalı ve gerekli görü-lerek bu tasarının hazırlandığı yapılan incele-melerden ve açıklamalardan anlaşılmıştır.

Gereğesine göre, esas Komisyonumuzca da uygun görülen tasarı üzerinde Millî Savunma ve Millî Eğitim Komisyonlarınca yapılan deği-şiklikler de göz önünde bulundurularak Millî Eğitim Komisyonu metni esas tutılmak suretiyle yapılan incelemelerden sonra aşağıda arzedilen değişiklikler yapılmıştır.

Komisyonumuz, evvelâ Millî Eğitim Bakan-lığı kuruluşuna dâhil öğretmenler hakkında Ba-rem kanunlarında ve gerek meslekî kanunların-

da mevcut hükümlerin koydukları esaslara uy-gun ve eşit bir şekilde askerî okul öğretmenleri hakkında da mümkün mertebe uygulanmasını ve ayrıca bu okulların meslekî hususîyetlerini de tatmin edecek surette hükümlerin tesbitini esas olarak kabul etmiş ve maddeleri bu esa-sın hâkim olmasını temin edecek şekilde tan-zim etmiş bulunmaktadır.

Tasarının birinci maddesi askerî okul öğ-retmenlerinin hangi makameca tâyin olunacağını göstermekte olup bu hükmün başına bir madde halinde ayrılması uygun görülerek madde ye-niden tanzim edilmiştir.

İkinci madde; kimlerin askerî yüksek okul-lar öğretmenlik kadrolarına girebileceklerini göstermekte olup yazılış ve ifade şeklinde açık-lık temin edilerek yeniden yazılmıştır.

Bu maddenin ikinci bendine girenler için Millî Eğitim Komisyonu yaş haddi olarak 65 i geçmemek esasını koymuş ise de genel hüküm-ler yaş haddini halletmiş bulunduğundan mev-cut esaslara göre hareket edilmesi Komisyonu-muzca tabii görülmüş ve bu kayıt maddeden çıkarılmıştır.

Üçüncü madde; tasarının ikinci maddesi karşılığıdır.

Bu maddede, askerî lise ve orta okullar ile muadili okulları öğretmenlerinin hangi memba-lardan temin edileceğini ve taşıyacıkları nite-likleri göstermektedir. Hükümet teklifinde ve Millî Savunma Komisyonu metninde; bu okul-lar öğretmenlerinin evvelâ üniversite fakülte-lerinden mezun olanlardan veya ehliyetnameyi haiz subay ve askerî memurlardan, bunlar bu-lunmazsa noksanın aynı membalardan mezun sivil öğretmenlerle emekli subay ve askerî me-mur ve emekli öğretmenlerden tamamlanması hükmü konulmuştur. Millî Eğitim Komisyonu bu maddede belirttiği hükümlere göre askerî okulların öğretmen kaynağını yalnız yukarıdaki şartları haiz subay ve askerî memurlara hasret-miş ve aynı membalardan mezun sivil öğret-

menlerle subay ve askerî memur ve emekli öğretmenlerden ancak beş yıl müddetle istifadeyi uygun bularak tasarıya bu maksatla geçici bir madde koymuştur.

Komisyonumuz, askerî okulların öğretmen ihtiyacının yalnız subay ve askerî memurlardan yetiştirilecek öğretmenlerle temin edilmesini ve sivil kaynaklara ve emeklilere başvurmadan uzak kalmalarını daha uzun müddet inkân dahilinde görmediği gibi Millî Eğitim teşkilâtında yetişen öğretmenlerden bu okullarda faydalanmanın inkânsız kılınmasını da uygun görmediğinden Millî Eğitim Komisyonunun koyduğu ve ihtiyaçları ileride zorlayacak mahiyette olan bu kaydı tasarıdan çıkararak maddede, öğretmen kaynaklarını, tercih esasına göre sıraya koymuş ve emeklilerden 900 sayılı Kanun hükümleri dairesinde her zaman faydalanabileceğinden buna dair kayıtları da maddeden çıkarmıştır. Ayrıca, bugün üniversite haricinde Millî Eğitim için öğretmen yetiştiren bazı Enstitüler de bulunduğu buralardan yetişecek olanların da istihdamlarını temin etmek üzere maddeye bir kayıt eklemiş bulunmaktadır.

Tasarının dördüncü maddesi, ikinci ve üçüncü maddelerdeki kaynaklardan yetişmiş öğretmen bulunmadığı takdirde mütehassıs subay ve askerî memurlarla mütehassıs diğer Devlet memurlarının da ek görevle öğretmenliğe tayinlerini temin etmekte olup teklifin ve Komisyon metninin üç ve dördüncü maddeleri karşılığıdır.

Komisyonumuz, bu maddede Millî Eğitim Bakanlığı öğretmenleri için mevcut hükümlerle tenazuru temin etmekle beraber yazı itibarıyla de bir düzeltme yapmış ve maddedeki hükümlerle ilgili bulunan tasarının 7 nci maddesini de buraya almış ve sivil okullarda yalnız Millî Savunma öğretmenliği yapan subaylar hakkındaki 4069 sayılı Kanunda mevcut hükmü teklifin sekizinci maddesiyle birleştirerek bu maddeye eklemiş bulunmaktadır.

Tasarının beşinci maddesi Millî Eğitim Komisyonunca aynıyle kabul edilen Millî Savunma Komisyonunun beşinci maddesi karşılığıdır.

Komisyonumuz, bu maddede dahi yukarıda arzedilen tenazur esasını gözönünde tutmakla beraber yüksek okullarda ilâve olarak okuttu-

rulacak ders saatlerini, bu okulların hususiyetlerine uyulmak maksadıyla ve tatbiki olmak üzere dört saat olarak tesbit etmiş ve aynı konuyu okutmak şartıyla 12 saatlik esas mükellefiyete daha altı saatlik ders ilâvesine inkân bırakmış ve maddeyi buna göre tanzim etmiş bulunmaktadır.

Tasarının altıncı maddesi, öğretmenlerden kendi görevi dışında başka bir bilim dalında ikinci ve üçüncü bir ders okutacaklar hakkında uygulanacak hükümleri kapsamaktadır ki, Hükümet tasarısının altıncı maddesi karşılığıdır. Komisyonumuz bu maddede vuzuhu temin edecek ibare değişikliği yapmış bulunmaktadır.

Tasarının yedinci maddesi Millî Eğitim ve Savunma Komisyonlarının dokuzuncu maddesi karşılığıdır.

Bu madde, öğretmen subay ve askerî memurlarla muvazzaf askerî öğretmenlerin sivil bir okulda ve sivil öğretmenlerden birinin askerî bir okulda ve keza ek görev alacak sivil, subay ve askerî memurların müteakabilen öğretmenliğe tayinleri halinde uygulanacağından madde bunu ifade edecek şekle konulmuş ve müteakaitlerden öğretmenliğe tayin edilecekler hakkında 900 sayılı Kanunun tatbiki tabii bulunduğu buna dair olan kayıt maddeden çıkarılmış bulunmaktadır.

Diğer maddelerin numaraları düzeltilerek 8, 9 ve 10 ncu maddeler olarak kabul edilmiş ve geçici madde yukarıda arzedilen sebeple tasarıdan çıkarılmıştır.

Kamutayın onayına arzedilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan	Başkan V.	Sözcü
Edirne	Diyarbakır	İzmir
<i>M. N. Gündüzalp</i>	<i>C. Ekin</i>	<i>M. Birsal</i>
Kâtip		
Ankara	Ankara	Ankara
<i>F. Öymen</i>	<i>N. C. Akkerman</i>	<i>C. Gölet</i>
Antalya	Aydın	Balıkesir
<i>N. E. Sumer</i>	<i>R. Alpman</i>	<i>E. Altan</i>
Diyarbakır	Eskişehir	İzmir
<i>V. Dicleli</i>	<i>A. Potuoğlu</i>	<i>S. Dikmen</i>
Kastamonu	Kırşehir	Niğde
<i>M. Akalın</i>	<i>Ş. Torgut</i>	<i>R. Gürsoy</i>
Samsun		Urfa
<i>M. A. Yörüker</i>		<i>E. Tekeli</i>

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Askerî Okullar Öğretmenleri hakkında kanun lâ-yihası

MADDE 1. — Yüksek Askerî okulların meslek öğretmenleri subay ve askerî memurlardan diğer derslerin de üniversiteden mezun muvazzaf askerî öğretmenlerden veya bu dersleri okutabilecek ehliyetli subay ve askerî memurlardan ve bunlar bulunmadığı takdirde yayınları ile ve öğretim mesleğindeki çalışmaları ile yüksek okullarda ders verebilecek ehliyetinde olduklarını tanıtmış bulunanlar M. M. Vekâletince tâyin olunur.

MADDE 2. — Askerî lise ve orta okullar ile muadili okulların öğretmenleri, üniversitenin muhtelif fakültelerinden mezun veya ehliyetnameyi haiz askerî öğretmenlerle temin edilir. Mevcut askerî öğretmenler ihtiyacı karşılayamadığı takdirde bu noksan aynı membalardan mezun sivil ücretli öğretmenlerle emekli subay, askerî memur ve emekli öğretmenlerden tamamlanır.

MADDE 3. — 1 ve 2 nci maddelerde adı geçen okullar için aranılan şartları haiz öğretmen bulunmadığı takdirde mütehassıs subay ve As. memurlar da ek vazife olarak ders saati hesabıyla ve rütbeleri maaşının 2/3 ünü geçmemek şartıyla M. M. Vekâletince öğretmen tâyin olunabilirler.

MADDE 4. — Saat hesabıyla ders okutan subay ve askerî memurlara lise ders ücreti «3 - 5», orta okul ders ücretleri «2 - 4», yüksek okullarda «10» lirayı geçmemek üzere okutturulan dersin önemine ve subay ve askerî memurların rütbele-

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Askerî okullar öğretmenleri ve Askerî şahısların Öğretmenlikleri hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Yüksek Askerî okulların Meslek dersleri öğretmenleri muvazzaf ve emekli subay ve Askerî memurlardan, diğer derslerin öğretmenleri Üniversiteden mezun muvazzaf askerî öğretmenlerden veya bu dersleri okutabilecek ehliyetli muvazzaf ve emekli subay ve askerî memurlardan, bunlar bulunmadığı takdirde yayınları ile öğretmen mesleğindeki çalışmalarıyla yüksek okullarda ders verebilecek ehliyetinde oldukları tanınmış bulunan yüksek tahsil mezunlarından Millî Savunma Bakanlığınca tâyin olunur.

MADDE 2. — Askerî lise ve orta okullar ile muadili okulların öğretmenleri; Üniversitenin fakültelerinden mezun veya ehliyetnameyi haiz subay ve askerî memurlarla temin edilir.

Mevcut askerî öğretmenler ihtiyacı karşılayamadığı takdirde bu noksan aynı membalardan mezun sivil öğretmenlerle emekli subay ve askerî memur ve emekli öğretmenlerden tamamlanır.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Üçüncü madde gereğince saat hesabıyla ders okutan subay ve askerî memurlara okutturulan dersin önemine göre orta okullarda (2 - 4) liselerde (3 - 5) yüksek okullarda (5 - 10) lira ders ücreti Millî Savunma Bakanlı-

MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Askerî Okullar Öğretmenleri ve Askerî şahısların öğretmenlikleri hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Yüksek Askerî Okulların meslek dersleri öğretmenleri muvazzaf ve emekli subay askerî memurlardan, diğer derslerin öğretmenleri Üniversiteden mezun muvazzaf askerî öğretmenlerden veya bu dersleri okutabilecek ehliyetli muvazzaf ve emekli subay ve askerî memurlardan, bunlar bulunmadığı takdirde yayınlariyle öğretim meslekindeki çalışmalarıyla yüksek okullarda ders verebilecek ehliyetinde oldukları tanınmış bulunan yüksek tahsil mezunlarından yaşları 65 i geçmemek ve (sırf meslekî derslere munhasır kalmak) şartıyla Millî Savunma Bakanlığınca tâyin olunur.

MADDE 2. — Askerî lise ve orta okullar ile muadili okulların öğretmenleri; Üniversitenin fakültelerinden mezun veya ehliyetnameyi haiz subay ve askerî memurlarla temin edilir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 nü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Üçüncü madde gereğince saat hesabıyla ders okutan subay ve askerî memurlara orta okullarda (2 - 4) liselerde (3 - 5) yüksek okullarda (5 - 10) lira ders ücreti Millî Savunma Bakanlığınca takdir edilerek verilir.

BÜTÇE KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Askerî Okullar Öğretmenleri hakkında Kanun tasarısı

MADDE 1. — Askerî yüksek, lise ve orta okullarla muadillerinin öğretmenleri bu kanunda yazılı şartları haiz olanlardan Millî Savunma Bakanlığınca tâyin olunur.

MADDE 2. — Askerî yüksek okullarda;
a) Meslek dersleri öğretmenleri, muvazzaf veya emekli subay ve askerî memurlardan;
b) Diğer derslerin öğretmenleri;
I - Üniversiteden mezun muvazzaf askerî öğretmenlerden;

Veya bu dersleri okutabilecek ehliyetinde muvazzaf veya emekli subay ve askerî memurlardan;

II - Geçen bentde yazılı olanlardan bulunmadığı takdirde yayınlari veya öğretim meslekindeki çalışmalarıyla yüksek okullarda ders verebilecek ehliyetinde oldukları Millî Eğitim Bakanlığınca tanınmış bulunan yüksek tahsil mezunlarından;

Tâyin olunur.

MADDE 3. — Askerî lise ve orta okullar ile muadili okulların öğretmenleri;

a) Üniversite fakültelerinden veya orta öğretim öğretmeni yetiştiren yüksek okullardan mezun askerî öğretmenlerden;

b) Orta öğretim öğretmenliği şartlarını haiz, muvazzaf veya emekli subay ve askerî memurlardan veya sivillerden;

Tayin olunur.

MADDE 4. — Askerî okullar için ikinci ve üçüncü maddelerde yazılı şartları haiz öğretmen bulunmadığı takdirde, mütehassis subay ve askerî memurlarla mütehassis diğer Devlet memurları, ek görevle, öğretmenliğe tâyin olu-

Hh.

rine göre M. M. Vekâletince takdir edilecek ders ücreti verilir.

MADDE 5. — Asli öğretmenler yüksek okullarda haftada 12, liselerde 15 ve orta okullarda 18 saat ders okutmakla mükelleftirler. Bu öğretmenlere okutmakla mükellef oldukları bu derslerden başka ilâveten ve ceman haftada yüksek okullarda en çok 4, liselerde 9 ve orta okullarda 6 saat daha ders okutabilirler. Bu suretle fazladan okutacakları dersler için yüksek okullarda beher ders saatine 4 lira, lise ve orta okullarda 3 lira ücret verilir.

MADDE 6. — 4 ncü maddede yazılanlar hariç olmak üzere ve beşinci maddenin son iki fıkrası hükmünün tatbiki kabil olmayıyan hallerde ve öğretmenlerden salâhiyetli oldukları takdirde ikinci bir ders okutanlara bu derse ait maaş veya ücret tutarının 2/3 ü aynı şartlar içinde 3 ncü bir ders okutanlara bu dersin maaş veya

M. S. K.

ğınca takdir edilerek verilir.

MADDE 5. — Askerî öğretmenler yüksek okullardan haftada 12, liselerde 15 ve orta okullarda 18 saat Bilim dalı içinde ders okutmakla mükelleftirler. Bu öğretmenlere okutmakla mükellef oldukları bu derslerden başka ilâveten ve ceman haftada yüksek okullarda en çok 8, liselerde 9 ve orta okullarda 6 saat daha ders okutabilirler. Bu suretle fazladan okutacakları bilim dalı dersleri için yüksek okullarda beher ders saatine 4 lira, lise ve orta okullarda 2 lira ücret verilir.

MADDE 6. — Hükümetin 6 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

M. B. K.

B. K.

MADDE 5. — Millî Savunma Komisyonunun 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. — Hükümetin 6 ncı maddesi aynen kabul edilmiştir.

nurlar.

Bu suretle görevlendirileceklere ders saati başına, orta derece okullarda (2 - 4), lise derecesindeki okullarda (3 - 5) ve yüksek okullarda (5 - 10) lira, Millî Savunma Bakanlığınca takdir edilerek verilir. Bunların ders saati hesabıyla ayda alacakları ücret tutarı, yüksek okullarda (160), lise ve orta okullarla muadillerinde (80) lirayı geçemez.

Askerî okullarda öğretim müdürlüğü, ders aletleri muhafızlığı gibi aylıklı kadrolarda görevli olupta mesleki öğretmen bulunanlardan ihtisasları içinde ders okutanlara, ilâve olarak okuttukları dersler için de yukarıki hükümler uygulanır.

Askerî ve sivil okullarda Millî Savunma Eğitimi öğretmenliğine ek görevle tâyin edilecek subaylara okutacakları her ders saati için (2) lira ücret verilir. Bunlara haftada on saatten fazla ders verilemez.

MADDE 5. — Asli öğretmenler öğretmeni bulunduğu bilim dalında, yüksek okullarda haftada oniki, liselerde haftada onbeş ve orta okullarda haftada onsekiz saat ders okutmakla ödevlidirler. Ancak, teşkilâtı elverişli olmıyan okullarda bu miktar ders saatlerinden daha az miktarda ders verilebilir.

Asli öğretmenler okutmakla ödevli oldukları ders saatleri miktarından fazla, ilâve olarak ve toplamı haftada, orta okullarda altı, liselerde dokuz, yüksek okullarda (yalnız tatbiki mahiyette) dört saat ders okutabilirler.

Yüksek okullarda, haftada oniki saate ilâve olarak, öğretmenin fazla okutacağı ders saati, aynı derste aynı konuyu okutmak şartıyla, haftada altı saat olabilir.

Bu suretle fazladan okutacakları bilim dalı dersleri için, yüksek okullarda beher ders saatine (4) lira, lise ve orta okullarda (2) lira ücret verilir.

MADDE 6. — Dördüncü maddede yazılı şekilde görevlendirilenler hariç olmak üzere, başka bir bilim dalında ehliyeti olan öğretmenlerden ikinci bir ders okutanlara, müktesep hak derecesini geçmemek üzere bu derse ait kadro aylığının 2/3 ü ve aynı şartlar içinde üçüncü bir ders okutanlara, yine müktesep hak derecesini

M. S. K.

M. S. K.

ücret tutarının 1/3 ü, ücret olarak verilir.

MADDE 7. — Tedrisat müdürlüğü ders aletleri muhafızlığı gibi idari vazifesi olan ve esas mesleki öğretmen bulunanlardan (4 ve 5 nci maddelerde yazılı olanlar hariç) branşları dahilinde ders okutanlara esas vazifelerinden almakta oldukları maaş ve ücretlerinden başka ilâveten okuttukları bu ders için bu derse ait kadro maaş veya ücreti tutarının 2/3 ü, nispetinde ücret verilir.

Bu öğretmenlere haftada en az 6 ve en çok 10 saat ders okutturulur.

MADDE 8. — Askerî okullarda esas vazifelerine ilâveten askerlik dersi öğretmenliği de yapan bu okulların sınıf âmir ve subaylarına okutacakları her ders saati için 150 kuruş ücret verilir. Zaruret olmadıkça bunlara haftada 8 saatten fazla ders verilemez.

MADDE 9. — 4069 sayılı kanunun birinci maddesinin (B) fıkrası kaldırılmıştır.

MADDE 7. — Tedrisat müdürlüğü ders aletleri muhafızlığı gibi idari vazifesi olan ve esas mesleki öğretmen bulunanlardan (4 ve 5 nci maddelerde yazılı olanlar hariç) ihtisasları dahilinde ders okutanlara esas vazifelerinden almakta oldukları maaş ve ücretlerinden başka ilâveten okuttukları bu ders için rütbesi maaşının 2/3 nü geçmemek üzere bu derse ait kadro maaş veya ücret tutarının 2/3 ü, nispetinde ücret verilir.

Bu öğretmenlere haftada en az 6 ve en çok 10 saat ders okuturlar.

MADDE 8. — Askerî okullarda esas vazifelerine ilâveten Millî Savunma Eğitimi öğretmenliği de yapan bu okulların sınıf âmir ve subaylarına okutacakları her ders saati için 2 lira ücret verilir. Bunlara haftada 10 saatten fazla ders verilemez.

Her derecedeki sivil okullarda Millî Savunma Eğitimi okutacak subay öğretmenler de bu esas dahilinde ücret alırlar.

MADDE 9. — Subay ve Askerî memurlarla muvazaf askerî öğretmenlerden sivil bir okulda ve sivil öğretmenlerden askerî okullarda ikinci veya üçüncü bir vazife olarak öğretmenliğe tâyin edilenler hakkında 3656 sayılı Kanunun 18 nci maddesi ve askerî okullarda öğretmenliğe tâyin edilecek mütekaatler hakkında 900 ve Askerî okullarda ek görev olarak öğretmenlik alacak sivil memurlar hakkında da 3888 sayılı Kanunun hükümleri aynen tatbik olunur.

MADDE 10. — (4069) sayılı Kanun kaldırılmıştır.

M. H. K.

H. K.

MADDE 7. — Millî Savunma Komisyonunun 7 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. — Millî Savunma Komisyonunun 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. — Millî Savunma Komisyonunun 9 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. — Millî Savunma Komisyonunun 10 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE — Mevcut askerî öğretmenler ihtiyacı karşılamadığı takdirde bu noksan aynı membalardan mezun sivil öğretmenlerle emekli subay ve askerî memur ve emekli öğretmenlerden beş yıl müddetle faydalanılabilir.

geçmemek üzere bu derse ait kadro aylığının 1/3 ü ücret olarak verilir.

Öğretmenlerin bu suretle okutacakları ders saatleri toplamı beşinci maddede yazılı şekilde bir öğretmenin haftada okutabileceği ders saatleri toplamını geçemez.

MADDE 7. — Öğretmen subay ve askerî memurlar ve muvazzaf askerî öğretmenlerden sivil bir okulda ve sivil öğretmenlerden askerî okullarda ikinci veya üçüncü bir vazife olarak öğretmenliğe tâyin edilenler hakkında 3656 sayılı Kanunun 18 nci maddesi ve askerî okullarda ek görev olarak öğretmenlik alacak sivil memurlarla sivil okullarda ek görev olarak öğretmenlik alacak subay ve askerî memurlar hakkında da 3888 sayılı Kanunun hükümleri uygulanır.

MADDE 8. — Millî Savunma Komisyonunun 10ncu maddesi aynıyle kabul edilmiştir.

Ha.

M. S. K.

MADDE 10. — Bu kanun neşri tarihinden
mer'idir.

MADDE 11. — Bu kanun yayımında yü-
rürlüğe girer.

MADDE 11. — Bu kanunun tatbikına Millî
Müdafaa ve Maliye Vekilleri memurdur.

MADDE 12. — Bu kanunu Bakanlar Kuru-
lu yürütür.

11 . VII . 1944

Bş. V. ve Ha. V. V.	Ad. V.	M. M. V.
<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>R. Türel</i>	<i>A. R. Artunkal</i>
Da. V.	Ha. V.	Ma. V.
<i>Hilmi Uran</i>		<i>F. Ağralı</i>
Mi. V.	Na. V.	İk. V.
<i>Yücel</i>	<i>Sırrı Day</i>	<i>Fuad Sirmen</i>
S. İ. M. V.	G. İ. V.	Zr. V.
<i>Dr. H. Alataş</i>	<i>Suat H. Ürgüblü</i>	<i>Ş. R. Hatipoğlu</i>
Mü. V.		Ti. V.
<i>A. F. Cebesoy</i>		<i>C. S. Siren</i>

M. E. K.

**MADDE 11. — Millî Savunma Komisyonu-
nun 11 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.**

**MADDE 12. — Millî Savunma Komisyonu-
nun 12 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.**

B. K.

**MADDE 9. — Bu Kanun yayımı tarihinde
yürürlüğe girer.**

**MADDE 10. — Bu Kanunu Bakanlar Ku-
rulu yürütür.**

